

Сенченко А.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

ЗНАЧЕННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЮРИСТА

На сьогоднішній день правосвідомість відіграє величезну роль у формуванні правової культури юриста, адже не секрет, що професійний юрист за характером має бути справедливим, добросовісним, завжди дотримуватися та виконувати взяті на себе обов'язки, тобто іншими словами – мати належне правове виховання. Найчастіше, під поняттям правової культури юриста розуміють певну систему матеріальних і духовних цінностей, які характеризують людину як освічену, виховану і таку, яка здатна нести юридичну відповідальність за свої вчинки.

Одну із найголовніших ролей у формуванні правової культури юриста відіграє саме правова свідомість, адже її суть полягає у створенні спеціальних систем ідей, поглядів, почуттів, оцінок, які можуть виражати відношення суспільства та інших верств населення, як наприклад національних меншин до чинного, минулого та бажаного права в цілому. Для юриста правова свідомість полягає у контролюванні своєї поведінки шляхом дотримання різних норм права та законодавства своєї країни. Правова культура юриста полягає, по-перше, у формуванні високих моральних якостей, а також у бажанні суб'єкта права здобувати нові знання щодо розуміння сутності та загального призначення права, правосуддя, законності тощо. Правосвідомість дуже тісно пов'язана з правовою культурою юриста через те, що вони так само формуються не тільки на засадах права як науки, а також і на засадах та принципах політичної, естетичної та моральної культури, що являє собою невід'ємний елемент формування правової культури юриста.

Потрібно зауважити увагу на тому, що формування як і правової свідомості, так і правової культури ґрунтується на певних факторах, які можна поділити на два види: суб'єктивні та об'єктивні. Як уже було зазначено, правосвідомість будується на принципі належного правового виховання людини, а отже її можна визначити як головний атрибут формування правової культури юриста. Це здійснюється у вигляді правового навчання, тобто шляхом навчального процесу наприклад у вищих навчальних закладах відбувається оволодіння знаннями про право як науки, навчальну дисципліну тощо, а також відпрацьовування навиків здійснення правових норм. Щодо суб'єктивного виду формування

правової свідомості та культури, то сюди відносять наявність у юриста відповідної освіти, доброзичливе спілкування із колегами, вільна можливість доступу до правових джерел та правової інформації, а також дотримання серед юристів принципів людяності, таких як: законності, справедливості, рівноправності тощо.

Об'єктивний вид формування правосвідомості правової культури відбувається у вигляді високого дотримання усіма суб'єктами права ті іншими правопорядку і законності, надійності та прозорості судової системи країни, демократизм, гуманізм та інші засади. Формування правової культури юриста переплітається не тільки з правовою свідомістю, а також з моральною культурою юриста, адже не секрет, що ця культура носить за собою одне із найголовніших місць у правовій культурі в цілому.

За свої характером та діяльністю та завданнями, які покладені на моральну культуру юриста її можна сміливо охарактеризувати одним із найголовнішим атрибутом у формуванні правової культури юриста, і прикладом цього можна навести думку С.С. Сливки, який зазначив, що у прийнятому юристом рішенні найбільше проявляється його розум та інтелект, що дає можливість зрозуміти гармонію та дисгармонію у діях, адже рівень моральної культури, що найчастіше виявляється у спілкуванні з громадянином, зводиться до умови: «зробити комусь добре, не поступаючись інтересами інших осіб» [1].

Моральна культура включає в себе моральну свідомість, яка у свою чергу містить у собі також і правову свідомість, тому що остання є відображенням суспільної свідомості, яка відображає правову дійсність. Разом з тим, вона може формувати різні погляди та думки щодо оцінки права в минулому чи уявлення про бажане, або майбутнє право.

Якщо брати до уваги науковий аспект, то правова культура юриста формується через доцільне володіння нормами законодавства, тобто він має бути проінформований щодо внесення змін, скасування чи прийняття нових законів. Також юрист має володіти умінням використовувати правовий інструментарій – володіти нормативно-правовими актами та іншими актами у своїй професійній діяльності [2].

Найголовнішим навиком у формуванні правової культури юриста є уміння знайти рішення для подолання різних конфліктів. Для знаходження компромісу таких ситуацій юрист має мати гарне правове виховання, тобто бути правосвідомим щодо здійснення тих чи інших дій для подолання конфлікту виключно у рамках законодавства. Найчастіше конфлікти відбуваються у вигляді розбіжностей між двома сторонами, коли кожна з них намагається донести свої ідеї, рішення так, щоб були прийняті тільки їх погляди. В період такого конфлікту юрист найчастіше має керуватися теоретичним змістом правової культури, яка включає в

себе правосвідомість у вигляді швидкого реагування та вирішення конфлікту між сторонами виключно у рамках закону та із залученням норм законодавства, якщо цього буде потребувати сам конфлікт, тобто іншими словами це є правильним та справедливим використанням правового інструментарію.

Отже, як висновок можна визначити, що одна із найголовніших ролей та значень правосвідомості відображається у формуванні правової культури юриста, яка у свою чергу формується протягом певного часу як і у процесу теоретичного змісту, так і у практичній професійній діяльності юриста. Не секрет, що розвиток правової культури суспільства впливає на формування правосвідомості юриста. Для того, щоб юрист мав високий рівень правової культури та відповідав вимогам своєї професії потрібно щоб мав базу, підготовку, базова-професійну підготовку та відповідній рівень базової культури, а також спрямовувати свої дії на зміцнення свого авторитету. В Україні розвиток правової культури утверджується на основі принципів верховенства права та основ розвитку правової держави в сучасному українському суспільстві.

Література

1. Правова культура: загальна характеристика та ознаки. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/law/9777/>.
2. Професійно-правова культура юриста. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/JD_book/lectures/kon_5.html.

УДК 340.15:930(477)(043.2)

Tyubay A.V., higher education seeker
first (bachelor) level,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine
Scientific supervisor: Vodolaskova K.Yu.,
Candidate of Law, Associate professor

SOCIAL POLICY BY OTTO VON BISMARCK. LEGAL ANALYSIS AND HISTORICAL SIGNIFICANCE

In the history of each country there are figures that played an important role in the process of state formation. In the list of such states, Germany ranks one of the very first places. We propose to consider the formation of German social legislation under the leadership of Otto von Bismarck, which combines the benefit of the population with the personal benefit of the conservatives.

Otto Eduard Leopold, Prince of Bismarck, Duke of Lauenburg during his life, he occupied a large number of posts: Count, Prince Bismarck, Duke Laenburg, German State and Political Worker, Prime Minister of Prussia,